

Duna–Tisza Közi Falugondnoki Hírlevél

XIV. évfolyam, 67. szám

2011/5.

Barackmag

Folytatva a májusi számban elkezdettd gondolatsort (az „emberiség mértékletes boldogságáról” s a „jó irányról”), azon kell villámgyorsan el-
tűnődnünk, miként tűnhetnének el a jelenlegi sokszávos sztrádáról. Mivel mi tudjuk, hogy a hidat a szakadék felett – az előzetes médiakampánnyal ellentétben – még nem építették meg. Sőt, bennfentesek azt is tudják, hogy a híd nem megépíthető!

A helyzet kissé komplikált, mivel egy autópályáról elég nehéz elszabadulni, ha utólag kiderült, hogy nem jó helyen vagy... Megfordulni lehetetlen, illetve eléggé kockázatos, lehajtó pedig ki tudja hol lesz legközelebb, s lehet, hogy az is csak álca. Az is kérdés, hogy az út célja megfogalmazható-e egyáltalán? Illetve, ahány ember, annyi megfogalmazás. Egy dolog biztos: a ma irányadó pálya rossz megoldás. Ezt pedzegette annak idején Werner Herzog is az Ahol a zöld hangyák álmodnak... című kultuszfilmjében. Konkrét receptet ő sem tudott adni nyilván, a film mindenestre a „kivonulásban” látja az esélyt a továbbélésre. Már közhely, hogy „ez bizony igen fájdalmas, elvágni a köldöközsínort”, ennél csak a fogyasztói csapdában megélendő jövő lesz fájdalmasabb.

S ma nem tudok egységes receptet arra nézve, mit kellene tenni, hiszen kiszolgáltatottságunk olyan mértékű, ami még talán sosem fordult elő a történelemben. Csak azt tudom tanácsolni a töprengőknek, hogy tegyék a dolgukat. Ami hasznos (hosszú távon) a világnak, az emberiségnek, az jó cselekedet vagy jó elfoglaltság, vállalható munka. Ehhez tartsuk magunkat. Bármit teszel, kérdezd meg magadtól, hogy hasznos-e ez embertársaid számára, jobb lesz-e ezáltal a világ? S ha érzed, hogy igen a válasz, akkor jó úton vagy.

Zaja Péter

(Élőfalu Hálózata, 2011. tavasz –
Hírlevél 88.)

Márai Sándor: Magyar borok (részlet)

Ha megöregszem, pincét akarok, ezt már szilárdan elhatároztam. Semmi mást nem akarok az élettől. A pince helyét is kinéztem, nem messze otthonomtól: gyalog járok majd ki, s vigyázok, hogy a környékeliek, bortermelők, gyümölcsös-kertek tulajdonosai, vinnelerek ne tudjanak semmit városi múltamról... A borok élnek és dohognak a pincében, a diófák lombjai között kővér darazsak dűnyögnek messze, a mélyben hajó úszik..., árut hoz és visz egy megbékélt világ jó szándékú népei között, a népek örök országútján, s Pannónia szőlőskertjeiben az éneklő lányok megmosták fehér lábukat és tapossák a fűtöket. Mind öregek leszünk, a pince tulajdonosai és vendégei, irodalomról csak akkor esik szó közöttünk, ha legalább ezer éves, s borról csak akkor, ha legalább öt éves; nem akarunk már bosszút és elfeledtük azokat is, kiknek egykor meg akartunk bocsátani. A tájast nézzük, kortyoljuk a bort, s óvatosan ejtjük a magyar szavakat, melyek egyidősek e tájjal. A bor nem bírja a beszédes vendéget, ez régi tapasztalás, s a beszédes vendég, akinek még fontos minden világi hiúság, nem bírja a bort. Ennek a pillanatnak élék; amit addig csinállok még, csak előkészület, magam sem tartom sokra. Mind bölcssek leszünk, s az első pohárból a földre is loccsantunk egy kortyot, nagyon régi áldozati szokás szerint. Mikor az első csillag feljön, kulcsra csukjuk a pince vasajtáját, s rövid botra támaszkodva megyünk haza. Az éjszaka hűvös már, a társaság árnyalakjait elnyeli az októberi este varázslata. Élünk, nem élünk, kinek fontos igazán?... Bölcssek leszünk, mint a bor, melyet ittunk, s vállvonogatva beszélünk az utókor ítéletéről. Mert minden bölcsesség alja, melyet a magyar a hazai borból és a műveltségéből tanult, ennyi: szeretni kell az életet, s nem kell törődni a világ ítéletével. Minden más hiúság...

Fotó: Ujvári Sándor

Elfoglaltuk a bócsai parkerdőt

Önfeledt családok

I dén új helyszínen szerveztük meg Egyesületünk Családi napját. Bócsán két tanyagondnoki szolgálat működik Mucsi Tibor és Veiszhab Imréné vezetésével. Aktivitásuknak köszönhetően Bócsa polgármestere, Szőke-Tóth Mihály felajánlotta, hogy rendezzük meg a találkozót a település parkerdejében. Az ott kialakított pihenő és főzőhelyek alkalmasak akár 500 fő befogadására is.

Egyesületünk elnöksége és tagjai is örültek a lehetőségnek, így augusztus 6-án több mint 320 fő foglalta el a bócsai parkerdőt. A helyi tanyagondnokok előkészülete nyomán terített asztalok, méltó környezet fogadta a vendégeket. Jászberény tanyagondnoka, Kozma Béla ugrálóvárat hozott, hogy a kicsik is kedvükre játszhasanak. A házigazdák is színesítették a programot, hiszen borkóstolóval kedveskedtek. Aki- nek kedve támadt megismerni a vidéket, lovas kocsin tehette ezt meg.

A Családi vetélkedő is sokakat megmozgatott. Megannyi bográcsban főtt az étel: Turcsán Pis-

ta (Csemő) lecsót, Mucsi Tibor (Bócsa) birkát, Rózsa Zoltán (Szatymaz) őzet, Gárgyán Józsi (Öttömös) kakast, Seres Feri (Csólyospálos) birkát, Bálint Laci (Ásotthalom) és Pipicz Imre babgulyást főzött a nagy napra. Minden család hozott süteményt is, így akár sütemény-kiállítást is szervezhettünk volna a rétesek, piskóták, kalácsok

és pogácsák sokféleségéből. Legnagyobb meglepetést a házigazdák által szervezett nyugdíjas zenekar jelentette. A zenélés, nótázás mellett többen táncrea is perdültek.

Kedves vendégeket is fogadtunk ezen a napon: a Kishegyesi Női Fórum Egyesület küldöttségét, akik Kollár Ilona népművész jóvoltából mézeskaláccsal kedveskedtek egyesületünknek. S örömmel fogadtuk a horgosi cserkészcsapatot is, akik Bugacon táboroztak, s hosszú gyalogtúrával jöttek el Bócsára, a Családi napra.

Köszönjük a házigazda bócsaiaknak a színvonalasan megszervezett napot, a sok figyelmet és türelmet.

Cs. Z. K.

Módszertani tájékoztató

Rólunk van szó!

Több kérdést kaptunk a tanyagondnokok foglalkoztatásával, továbbképzésével kapcsolatban. A kérdésekkel megkerestük a Nemzeti Erőforrás Minisztériumot, s tájékoztatásul ismertetjük az illetékes főosztály szakmai válaszát.

Ki foglalkoztatható falu- illetve tanyagondnoki munkakörben?

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet 39. § (5) bekezdése szerint falu-, illetve tanyagondnoki munkakörben csak olyan személy foglalkoztatható, akit a foglalkoztatás kezdő időpontjában a munkáltató bejelentett a munkakör betöltéséhez szükséges falu- és tanyagondnoki alapképzésre, és azt a munkakör betöltője a foglalkoztatás kezdő időpontjától számított két éven belül elvégzi.

Foglalkoztatható-e felsőfokú végzettségű szakember falu- illetve tanyagondnoki munkakörben?

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet 6. § (5) bekezdése értelmében a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményben foglalkoztatottaknak az adott munkakör betöltéséhez szükséges képesítési minimum-előírásait a 3. számú melléklet tartalmazza. A 3. számú melléklet 2. pontja alapján falu- és tanyagondnok munkakör betöltéséhez a képesítés vonatkozásában nincs felsőfokú elvárás,

de a munkakör bármilyen felsőfokú végzettséggel is betölthető.

Milyen időponttól számítandó falu- és tanyagondnok munkakörben a továbbképzési kötelezettség?

A továbbképzési kötelezettségről a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló 9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet rendelkezik. A rendelet 1. § (1)-(2) bekezdése szerint a személyes gondoskodást végző személyek folyamatos szakmai továbbképzésben kötelesek részt venni. Személyes gondoskodást végző személy az, aki az 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendeletben meghatározott képesítési előírásokhoz kötött tevékenységet főállásban, munkaviszonyban vagy közalkalmazotti jogviszonyban, vagy szociális vállalkozás keretében végez, és a képesítési előírásoknak megfelelő szakképesítéssel rendelkezik. E körbe sorolhatók a falugondnokok is.

A rendelet 2. § (1) bekezdése szerint a továbbképzési kötelezettség minősített továbbképzésen való részvétellel teljesíthető. A továbbképzési időszak kezdete munkaviszonyt, közalkalmazotti jogviszonyt létesítők, illetőleg a képesítési előírásnak megfelelő szakképesítést megszerzők esetében a munkába állás, a foglalkoztatás megkezdésének, illetőleg a szakképesítés megszerzésének napja.

A falugondnokokra vonatkozóan a továbbképzési időszak kezdete értelemszerűen a munkába állás, illetve a foglalkoztatás megkezdésének napja.

Középhalmi tanyanap

Szarvas Középhalom nevű tanyavilágában már hagyománynak számít, hogy tanyanapot rendeznek. Idén augusztus 13-án, szombaton negyedszer jöttek össze a külterület lakói. A rendezők képviseletében előbb Dernovics Lászlóné, a Civilek a Külterületért Középhalmi Egyesület elnöke üdvözölte a megjelenteket, akiknek azt kívánta, hogy érezzék jól magukat. Az Ótemplomi Szeretetszolgálat nevében Lázár Zsolt igazgató-lelkész egy bibliai idézettel biztatta bátor tettekre a jelenlévőket. Babák Mihály polgármester köszönetet mondott a szervezőknek és a támogatóknak, Hamza Zoltán, a megyei önkormányzat térségi tanácsnoka Dankó Béla országgyűlési képviselő jókívánságait is tolmácsolta, Földesi Zoltán önkormányzati képviselő pedig egy keleti közmondást ajánlott az idei tanyanap mottójául. („A múlt emlék, a jövő titok, a jelen ajándék!”)

Ezek után a szarvasi galambászok meglepetése következett: galambokat röptettek az ég felé. A Falugond-

nokok Duna-Tisza Közi Egyesületének ügyvezetője, Csörszné Zelenák Katalin átadta azokat a kerékpárokat, melyeket a Dernovics László tanyagondnok által benyújtott pályázaton nyert Borgula László, Ézsias Julianna és Molnár Mihály családja.

A modern eszközökkel felszerelt járművek átadását követően Dernovics László köszönetét fejezte ki a Középhalmi Egyesületnek, hogy ismét megszervezték a tanyanapot, majd abbéli bizodalját fejezte ki, hogy a tanyai életforma - a fejlődéssel egyetemben - még sokáig fennmarad. Mielőtt a várva várt és igen gazdag programsorozat megkezdődhetett volna, a Civilek a Külterületért Középhalmi Egyesület díjait adták át azoknak, akik az elmúlt időszakban sokat tettek a külterületek lakosságáért. Elismerő oklevelet vehetett át Dernovics Lászlótól és Babák Mihálytól Csörszné Zelenák Katalin, Hamza Zoltán, Janecskó Jánosné, Lázár Zsolt és Mihaleczné Kovács Mária.

Közlekedés négy keréken

Jól vettük az akadályokat

A Bács-Kiskun Megyei Rendőr-főkapitányság Baleset-megelőzési Bizottsága immáron második alkalommal rendezte meg Kecskeméten a Falugondnokok négy keréken elnevezésű baleset-megelőzési és közlekedésbiztonsági vetélkedőjét.

A kecskeméti Granada Hotelben megtartott „négy kerek” vetélkedő elsődleges célja a különböző szimulációs gyakorlatokon és elméleti teszten, gyakorlati vezetésen keresztül felhívni a figyelmet a biztonságos közlekedés, a szabálykövető közlekedési magatartás kialakítására. A közlekedés többszereplős, veszélyes üzem, amely során könnyen balesetbe sodródhat az ember, ebben lehet áldozat és elkövető is egyaránt. Egy azonban biztos: a forgalomban lévő ember állandóan veszélyhelyzetben van. Ezért nélkülözhetetlen a biztonságos autóvezetés elsajátítása, mert életet és értékeket menthet meg!

Dr. Vaslóczki Ferenc százados, a megyei főkapitányság közlekedésrendészeti vezetője bevezetőjében elmondta, hogy a kistelepüléseken és tanyákon élők közvetlenül csak a falu- és tanyagondnokokon keresztül érik el ezért is döntöttek tavaly a rendezvény megszervezése mellett. Az elmúlt években folyamatosan csökkent a közlekedési balesetek száma, s igyekeznek minden alkalmat megragadni, hogy ezt a folyamatot elősegítsék.

Bács-Kiskun, Békés és Csongrád megyéből hét csapat jelentkezett a játékos, de egyben komoly megmérettetésre. A háromfős csapatok különböző szituációkban próbálhatták ki magukat. A többség kedvence az ittasságot szimuláló szemüveggel való egyszerű tevékenység elvégzése volt: ételhordó alját és tetejét kellett pontosan összeilleszteni, majd beülni az autóba. Az egyébként mindennapi mozdulatsor feladta a leckét, mert szemüvegben nehezen volt eldönthető, hogy hány darab ételhordó van az asztalon, illetve hol is van az asztal. Bizony előfordult, hogy a három adag ételből egy-egy nem érkezett meg a „címzetthez”.

A motoros szimulátorban jó reflexekre volt szükség a minél kevesebb hibapont eléréséhez, hiszen az úttestre tévedő figyelmetlen gyalogosok és kerékpárosok sok esetben „okoztak” balesetet.

A gyakorlati feladatok között szerepelt a kerékpározás is.

Subicz József egykori mentőtisztnél egy elméleti kérdés megválaszolását követően a felnőtt laikus újraélesztés gyakorlatát kellett végrehajtaniuk a versenyzőknek.

Az B kategóriás elméleti KRESZ-tesztlap kitöltése is okozott meglepetéseket. Kiderült, hogy a rövidebb-hosszabb ideje jogosítvánnyal rendelkezőknek is érdemes lenne időnként feleleveníteniük a szabályokat.

A forgalomban történő vezetés során a szervezők igyekeztek minden forgalmi helyzetben kipróbálni a falu- és tanyagondnokokat. Rendkívül hasznosnak és jónak ítéltük meg, hogy a vezetést követően mindenkivel kiértékelték az elkövetett hibákat, bizonytalanságokat.

A versenyfeladatok után, de még ebéd előtt megtörtént az összesítés, a nap tapasztalatainak megbeszélése és az értékelés. A díjakat Geisztné Kamasz Erzsébet rendőr őrnagy, a Bács-Kiskun Megyei Rendőr-főkapitányság Baleset-megelőzési Bizottság titkára adta át a csapatok tagjainak.

Ahogy tavaly, úgy idén is a Bács-Kiskun megyében szolgálatot teljesítő Csorba Tamás (Helvécia), Suba László (Csengőd) és Tercsi István (Ágasegyháza) lett az első. A dobogó második fokára Jász-Nagykun-Szolnok megye csapata állhatott fel, tagjai: Kocsisné Mojzinger Ildikó (Tiszakürt-Bogaras), Nagy János (Tiszainoka) és Richvalszky József (Cserkeszőlő). Harmadik helyen végzett a szintén Csongrád megyei Domaszékről Antoni Zoltánné Sándor Erika, Kovács Edit és Szűcs Imréné tanyagondnok.

Egyéni teljesítmény alapján KRESZ-ben első helyezést ért el Nemes Antal (Ballószög). Gyakorlati vezetésben Rácz Antal (Kiskunmajsa), kerékpáros akadálypályán Suba László (Csengőd), motoros szimulátoron Hebők Antal (Ásotthalom) lett a legjobb. Elsősegélynyújtásból Kovács Edit (Domaszék) tudott a legtöbbet, a részeg szemüveges feladaton pedig Tercsi István (Ágasegyháza) vette legjobban az akadályokat.

A vetélkedőn résztvevő falu- és tanyagondnokok sok hasznos információval gazdagodtak, amelyeket sikeresen alkalmazhatnak mindennapi munkájuk során. Mivel gyakran személyük sokaknak az egyetlen összekötő kapocs a külvilággal, példamutatásuk elengedhetetlen. Kiemelt szerepük van a baleset-megelőzés és a biztonságos közlekedés megteremtésében, ezért is fontos, hogy folyamatosan bővítsék, mélyítsék ismereteiket.

Szűcs Imréné–Kürtösi Zoltán Milán

Hírek

Emlékmű

2011. szeptember 23-án avatták fel Szatymazon azt az emlékművet, melyet közadakozásból a tavaly tragikus vonatbalesetben elhunyt szatymazi tanyagondnokok (Gubáné Kovács Szilvia és Ökrös Péter) emlékére emeltek.

Kerékpárok

A nyár végén is többen jutottak kerékpárhoz a tanyavilágban a svájciak adományai révén: Bács-Kiskun megyében Kerekegyháza két nyugdíjas és két iskolás fiú, Örménykúton egy fiatalember, Csengelén pedig egy lány kapott kerékpárt.

Pályázat

Egyesületünk is indult a tanyapályázaton, így eredmény esetén az egyesület működési területén 32 kistérségből 108 település 189 tanyagondnoki szolgáltatásának eredményesebb működéséhez járulhatunk hozzá.

Terveinkből: szakmai napok; tanyagondnoki találkozó; látóút Hajdú-Bihar megyében; tanyafórumok; színházlátogatás; továbbképzések; jó gyakorlatok bemutatása; vérnyomásmérő szűrőprogram; elsősegélykönyv; tanyafejlesztési programsorozat; tanyai életet bemutató fotók vándorkiállítása...

Fontos kérdések napirenden

Egyesületünk soron következő elnökségi ülését 2011. szeptember 19-én tartotta Ásotthalmon, a tanyai közösségi házban, ahol fontos napirendi pontokról tárgyaltunk. Többéves tervezgetés után végre elérkezett az idő, hogy lecseréljük az egyesület régi autóját egy új Honda Jazz típusú kocsira, ami reményeink szerint hosszú ideig szolgál majd bennünket biztonsággal. Szó esett a tagdíjakról, az egyénileg és önkormányzatok által fizetett hozzájárulásokról is. Ez az összeg minden évben lényeges bevételi forrásunk, hiszen bizonyos esetekben pályázati önerőt képezhetnek. Már sokan túl vannak a befizetésen, de azért vannak még elmaradások. Harmadik napirendi pontként a sikeresen lezárult IPA-pályázatról beszéltünk, melynek fontos hozadéka, hogy a határon túl, a Vajdaságban is elindult három szolgálat, és remény van a folytatásra. Jelenleg két TÁMOP-

pályázatot adtunk be, s bízunk a sikeres elbírálásban.

Beszámoló hangzott el arról, hogy augusztus elején új helyszínen, Bócsán zajlott le a családi nap mintegy 320 résztvevővel. Ezúton is köszönjük a bócsai tanyagondnokok és segítők szervezőmunkáját, a főzőknek pedig a finom étkeket. Az elnökségi ülésen elhangzott az is, hogy az idei lakiteleki továbbképzés teljes költségére nem tudtunk pályázni, ennek ellenére a kilencezer forintos hozzájárulás nem változik, a fennmaradó összeget az egyesület saját erőből finanszírozza. Várhatóan a létszámban lesz egy maximum hátr. Folyamatosan indulnak alap- és továbbképzések. A jelentkezők számától függően még az idén két csoportban elkezdődik az alapképzés. Továbbképzések pedig Baranyában és Vas megyében is zajlanak.

Kovácsné Kacz Erika

Megérdemelt érdemérem

A Forráskúti Falunapokon, augusztus 26-án Gyuris Imréné helybeli falugondnokot Forráskút községért érdeméremmel tüntették ki, melyet szociális területen végzett tevékenységével érdemelt ki.

Gyuris Imréné 1955. május 26-án született Üllésen. Általános iskolai tanulmányait Forráskúton végezte. Első munkahelyére 1971-ben került 16 évesen. Jelenlegi munkahelyén 1989. november 9-től dolgozik szociális gondozóként. 1992-ben jeles eredménnyel elvégezte a Kossuth Zsuzsanna Egészségügyi Szakiskola szociális gondozó és ápoló szakát. Tanyagondnoki feladatokat 1998-tól lát el, 2000 májusában részt vett a munkakörének betöltéséhez szükséges falugondnoki tanfolyamon.

Feladatait azóta is lelkiismeretesen végzi, bizalmas, segítő kapcsolatot ápol a külterületi és idős lakossággal. További sok sikert, kitartást kívánunk neki!

Pesir Zita telephelyvezető

Tanúsítványosztás Öttömösön Hivatás hosszú távra

Húsz délvidéki falugondnok vehette át július 9-én, Öttömösön azt a névre szóló tanúsítványt, amely igazolja a 260 órás képzésen való részvételt, és a falugondnokságra való alkalmasságot.

Az idén január óta tartó képzést – amely 180 óra elméletet és 80 óra gyakorlatot tartalmazott – Kispiac szervezte meg a kecskeméti székhelyű Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesülete, kispiaciak, horgosiak, királyhalmiak, hajdújárásiai és ludasiak bevonásával. Az IPA Magyarország-Szerbia Határon Átnyúló Együttműködési Programban az említett egyesület Öttömös önkormányzatával, és az Észak-Bácskai Homokháti Kistérség Településfejlesztési Egyesülethez tartozó Horgos és Kispiac helyi közösségekkel közösen pályázott. A projekt célja a falugondnoki szolgálat Vajdaságban történő meghonosítása, melynek első lépése az említett képzés, egy kilencszemélyes mikrobusz beszerzése Horgos helyi közösségnek, valamint munkamegbeszélések, tanulmányutak szervezése a Vajdaságban és Dél-Magyarország különböző településein. Tartozott a programhoz még egy kirándulás anyaországi tanyagondnokoknak a Délvidéken, és egy látóút a délvidékieknek Magyarországon.

A tanúsítványosztás ehhez a háromnapos körúthoz kapcsolódott,

melynek keretében a tanyagondnoki hivatást vállaló honfitársaink, valamint a velük utazó civil egyesületi aktivisták és kultúrvezetők ellátogathattak kilenc magyarországi településre, és bepillanthattak a tanyagondnoki szolgálat feladatkörének sokszínűségébe. Fogadta a csoportot Röske, Csongód, Tiszakürt, Öttömös polgármestere, bemutatva településük életét, szociális hálózatát. Falugondnokok, intézmények vezetői meséltek tapasztalataikról, küzdelmeikről, mindenkit megérintő empátiával. A tanyagondnokság napi szinten megélt kapcsolat a társadalom legkiszolgáltatottabb tagjaival, és ez a munkának csak féltre nevezhető tevékenység érzékenységre, emberszeretetre, végtelen toleran-

ciára, a sors iránti alázatra neveli azt, aki hosszútávon ezt a hivatást választja. Szavaik, tekintetük, mozdulataik, ösztönös megnyilvánulásuk, egész jellemük öntudatlanul is olyan hatással volt ránk, hogy mi is jobbnak, többnek éreztük magunkat általuk. A sok buszozás, a fáradság, a rekkenő hőség ellenére nagyon jó hangulatban teltek a napok.

Egyértelművé vált számunkra az út során az is, hogy a falugondnokság nemcsak a meleg étel házhoz szállítását jelenti, hanem lakóhelyünk tisztetét, a tanyavilág értékeinek megőrzését, közösségfejlesztést, de még a faluturizmust, mint a vidéki élet megismerését támogató tevékenységet is. Mindehhez állandó önképzés tartozik, például a csecsemőgondozás, az elsősegély, a kommunikáció, a bűnmegelőzés területén.

Nézzünk egy-két példát. A tanyán élők biztonságérzetét jelzőrendszer bevezetésével oldják meg Mórahalmon. Egész napos ügyeleti rendszer működik, ami azt jelenti, hogy az éppen ügyeletes tanyagondnok, ha jelzést kap, azonnal megy. Életet sikerült már így megmenteni, de a tanyasi betörések száma is csökkent az utóbbi időben.

A csongódi tanyán élőket pedig beviszik a faluba tanfolyamokra, amelyeken rendőrök tanítják az embereknek, hogyan viselkedjenek váratlan helyzetekben, mit tekintsenek gyanús körül-

ménynek. Nem véletlenül lepleztek le országos szintű bűnbandát a vidéken élők.

A látóúton az egymást követő szakmai előadások mellett a szervezők gondoskodtak kulturális élményekről, gasztronómiai élvezetekről, szórakozásról is a főleg fiatalokból, de örökifjából is álló társaságnak. A Röszei Paprikamúzeumban átfogó képet kaphattunk a paprikatermelés múltjáról és jelenéről, a gépesítés előtti és a modern technológiákról. Mórahalmon ellátogattunk egy neoklasszikus, ultramodern, megújuló energiákat hasznosító mintatanyára, ahol tájidegen kalitkaház várja a madarakat, bőrfotel és plazmatévé a turistákat. Fodor Csaba projektvezető maga is elismerte, hogy a norvég pályázat követelményeit követve az elképzelt mintatanya gazdag faluturistákat kiszolgáló modern komplexummá szülyedt. Ilyen is van!

Csengődön Dr. Jamrik Kiss Edit, a Família Szociális Alapszolgáltatási Központ vezetője látta vendégül a társaságot és mutatta be az intézményben folyó szociális alapellátásokat. Meghatottan vettük át a hátrányos sorsú gyermekek által készített ajándékokat, a kézzel festett, ízléses motívumokkal díszített köveket.

Kiskőrösön sokáig időztünk a Petrovics család portáján, a múzeumban, az Európában egyedülálló műfordítói szoborparkban, majd amikor Petőfi Sándor szülőházának kicsiny szobájába lépve megszólalt Latinovits Zoltán utánozhatatlan mélabús hangja: „S a kis szobába toppanék, röpült felém anyám...”, a megilletődöttség csöndjében köztünk éreztük a nagy költő és forradalmár szellemét. Párás

szemmel hallgattuk életének emberi mozzanatait, s kilépve az udvarra, nekünk még égi bizonyosság is jutott a szülőhelyről: a szomszédban lévő templomtorony tetejére golya szállt, s hosszasan tollázkodott.

Kecskemét nevezetességeit végigbámészkodni hetek kellenének. Csak a főterre nem elég egy egész nap. Hét felekezetnek van temploma a város központjában, bizonyítva, hogy Kecskemét mindig befogadó település volt. Csörszné Zelenák Katalin, a Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesületének ügyvezetője – aki végig velünk volt a három nap alatt – hosszasan sorolta a gyönyörű szecessziós épületek történetét, funkcióit. A Cifrapalota színpompás díszei ragyogtak a napsütésben. A Tudomány és Technika Házában Michelangelo gigantikus szobrainak gipszmásolatait néztük meg, a Klapka-házban pedig Bozsó János festőművész és műgyűjtő munkáiból és magángyűjteményéből kialakított múzeumot jártuk végig.

A harmincezer játékot őrző (köztük az Óbecséről származó kocsit és lovacskát is) Szórakáténusz Játékmúzeum és Műhelyben gyermeki lelkünk áhítattal csodálta a kiállított tárgyakat. Jó gyerekek módjára pissenés nélkül hallgattuk Kalmár Ágnes művészettörténész nagy-nagy szeretettel átszőtt előadását. Azért a „seggbefúvós” álatkák megszólaltatását nem lehetett kihagyni.

Tizsakúrtón a Helytörténeti Múzeum után nem Micimackó százholdas pagonyában, hanem a Bolza grófi család valamikori parkjában, egy hatvanhektáros arborétum ezerötszáz féle növénye között tettünk hatalmas sétát. És folyton tanultunk, tanultunk: új szavakat, a szolgálat szépségét, történelmet, biológiát, növénytant, földrajzot, irodalmat, művészetet... A kiskunfélegyházi Börtönmúzeumban pedig iszonyodva szemléltük a legelképesztőbb kínzóeszközöket.

És hogy kalandtúrában is legyen részünk, a látóút másnapján turistabuszunkkal kidöcögünk egy tanyagondnokos libástanyára, ahol kemencében sült libacombok vártak ránk. A Kecskemét főterén éppen kirándulásunk idején nyitva tartó Borutcát említsem, vagy inkább ne? Talán csak annyit, hogy megbizonyosodtunk, Magyarország valóban bortermő vidék.

A határon átívelő program első fázisa ezzel a tanulmányúttal lezárult. Hogy a falugondnoki szolgálat működtetése nálunk mennyire lesz az új szerbiai szociális törvény, a pénzforrások vagy a civil szervezetek további gyümölcsöző együttműködésének függvénye, majd meglátjuk.

Vásárhelyi Teréz

Elindultak a szolgálatok a Vajdaságban is

Szétválaszthatatlan összetartozás

A Magyarország-Szerbia IPA Határon Átnyúló Együttműködési Program keretein belül megvalósuló Falugondnokság határok nélkül című projekt újabb mérföldkőhöz érkezett: 2011. augusztus 23-án zajlott le a zárókonferencia az öttömösi művelődési házban. Az ünnepélyes keretek között megrendezett programra számos vendég érkezett a határ mindkét oldaláról.

A rendezvény Veres János, Öttömös alpolgármesterének bevezetőjével indult. A településen 1997-ben indult a tanyagondnoki szolgálat. A település vezetői fontosnak tartják, hogy az elmúlt közel 14 év tapasztalatait megosszák másokkal – jelen esetben szerbiai partnereinkkel –, hiszen a szolgálat határainkon túl is eredményesen működtethető.

Csörszné Zelenák Katalin projektmenedzser mutatta be a Falugondnokság határok nélkül című pályázati programot, amely négy partner együttes munkájával valósult meg. A projektben főpályázóként részt vett a Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesülete, partner volt Horgos Helyi Közössége, Kispiac Helyi Közössége és Öttömös önkormányzata. Együttműködőként Szerbiából az Észak-Bácskai Homokháti Kistérség, hazánkból pedig a mórահalmi illetőségű Homokkert Kistérségi Integrációs Nonprofit Közhasznú Kft. segítette a munkát, melynek során bebizonyosodott, hogy a testvértelepülési kapcsolatok kiváló

táptalajai lehetnek a közös tennivalóknak. A program részeként indult 260 órás képzést minden hallgató sikeresen elvégezte, így hamarosan szakképzett munkaerő állhat szolgálatba a Vajdaságban. Hiszen a falu- és tanyagondnokság nem csak Magyarországon lehet életképes – jó példa erre a Romániában működő mintegy 30 szolgálat.

Ghyczy Gellért, a Nemzeti Erőforrás Minisztérium főosztályvezető-helyettese a falugondnokság megítéléséről beszélt. A Kemény Bertalan által megálmodott szolgálat mára több mint 1300 településen működik. Népszerű a lakosok körében, mert bizalmas, személyes légkörben történik a segítségnyújtás, erősíti a helyi közösséget, gyorsan reagál a felmerült problémákra, igazodik az igényekhez, mindenki számára ingyenesen hozzáférhető és összekötő kapocs is egyben. Másrészt népszerű a fenntartók körében is, hiszen a többi szociális szolgáltatáshoz képest viszonylag olcsón lehet elindítani és fenntartani, egyszerűen szabályoz-

ható és nem utolsósorban hatékony, eredményes szolgáltatás. Berci bácsi törekvése volt, hogy határainkon túl is megmutathassuk a személyes gondoskodás ezen formáját, és ezt Ghyczy Gellért is lényegesnek tartja, hiszen „nem csak magyarok által, magyaroknak kitalált szolgáltatásról” van szó.

Dr. Duró Annamária tanyakutató a falugondnokság vajdasági kialakításának lehetőségeiről osztotta meg gondolatait. Kiemelte, hogy egyszerre kell megőrizni a magyarországi szolgálatok értékeit, ugyanakkor alkalmazkodnia is kell a helyi feltételekhez, igényekhez és törvényi keretekhez. „A határon átnyúló együttműködés erre a közös gondolkodásra, ennek a különleges egyensúlynak a megteremtésére adott alkalmat” – mondta.

Herédi Tivadar, Horgos Helyi Közösség titkára bemutatta a falugondnokság szerbiai működtetésének terveit. Hangsúlyozta, hogy olyan szolgálat megteremtésén fáradoznak, amely a helyi igények kielégítésére törekszik. A képzést követően szakképzett munkaerő láthatja el a falugondnoki teendőket – reményeik és terveik szerint öt településen: Horgoson, Kispiacon, Királyhalmán, Ludason és Palicson. A helységek közös jellemzője az előregedés, amely az elvándorlással magyarázható. A falugondnokok munkába állása minden településen elősegítené a szociális biztonság megteremtését. Jelenleg egy 9+1 személyes mikrobusz a pályázatnak köszönhetően már rendelkezésükre áll, később azonban terveznek újabb eszköz- és járműpark bővítéseket, fejlesztéseket. A kistérség fentebb említett települései Kishegyeshez és Szabadkához tartoznak. Számítanak mindkét település segítségére. Herédi Tivadar a projekt alapú finanszírozásban látja a szolgálatok jövőjét, ám akadnak támogatók is: a Bethlen Gábor Alap 3 millió forinttal járul hozzá a falugondnoki szolgálat elindulásához.

A pályázat keretein belül készült egy projektbemutató kiadvány is, amelyet Krekuská Róbert marketing-

menedzser, Horgos Helyi Közösség munkatársa ismertetett. A falugondnoki képzés hallgatóinak élményei és a két szakmai út tapasztalatai mellett minden, a projekttel kapcsolatos esemény is helyet kapott a kiadványban.

„Azt hiszem mindannyian megértettük a falugondnokság és a tanya-gondnokság célját, és úgy hiszem, bebizonyosodott újra, hogy ami összetartozik, azt határok szét nem választhatják, hisz' közös gondjaink, örömeink, gyökereink összetartanak bennünket” – hangsúlyozta a projekttel kapcsolatban Szarapka Ede, Kispiac Helyi Közösség elnöke.

Nyilas Mihály, Magyarakanizsa elnöke értékesnek tartja, hogy a Magyarországon sikeresen működő szolgálat Szerbiába is átültethető. Az

ehhez szükséges támogatásról biztosította az érintett településeket. Dr. Tóth-Glemba Klára kisebbségkutató, a Tartományi Oktatási, Közigazgatási és Nemzeti Közösségi Titkárság ta-

nácsosának gondolatai zárták a konferenciát. Egy Váczi Mihály-idézettel köszöntö meg Csörsz Zelenák Katalin munkáját.

Kürtösi Zoltán Milán

Szüret Horgoson

Ma talán a 240-ik szüreti napon azt mondhatjuk, hogy a település fejlődik, és közös erővel épül-szépül. Feladatunk ma, hogy a fejlődést támogassuk, segítsük, gyermekeinknek, unokáinknak szebb, jobb jövőt teremtsünk. Az úthoz, mely a fejlődéshez vezet, sosem sincs jó, vagy rossz idő, legfeljebb gyenge ember. Csak úgy haladhatunk céljaink felé, ha előre nézünk. Azonban kötelességünk hagyományaink megőrzése, és hozzávaló ragaszkodásunk. A hagyomány olyan, mint az égig érő paszuly a mesében, csak élni kell benne, vele, és egyre több értéket terem.

Hiszen hagyományaink, nemzetünk bölcsője. Ne húzzuk le egymást a mélybe, hanem egymásba kapaszkodva emeljük egymást a magasba. Köztünk is vannak, kik azt vallják, hogy a föld akkor hoz hasznót, ha felszántatlan marad. Hát nem szebb a határ, ha a felszántott, bevetett, beültetett föld rügyezik, virágzik és virul? A szüret mindig öröm, és ha nem is hoz gazdagodást, lelkünknek nyugalmat jelent.

Kívánom, hogy szüreteljünk még 240 s még 1000 évig, hogy Horgos virágozzék, gyarapodjék. Feladatunk, hogy a települést megtöltsük

tartalommal, étellel, gyermekkel, sok szürettel, vidámsággal, örömmel. Ezt kívánom Petőfi Sándor A költő és a szőlővessző című versét felidézve:

*Szőlővessző lelke a bor,
A költőnek lelke a dal.
Lelkünket ha általadtuk
Borban, dalban a világnak:
Elhervadunk, elenyészünk.
És midőn már elenyészünk:
Lelkeink, a bor s dal mellett
Vigad a világ!*

Takács József,
Horgos Helyi Közösség elnöke

Munka után kezdődhet a főzés

Falugondnok fakanállal

Turcsán István tanyagondnok már nyolc éve járja Csemő külterületét. Vele indult el a csemői szolgálat, amely nagy változáson ment keresztül az elmúlt esztendőben. A folyamatos fejlődés eredménye, hogy mára minden külterületi lakost elér a szolgáltatás, ahol jelenleg négy tanyagondnok dolgozik. Munkájuk összehangolásával szinte minden felmerülő igényt ki tudnak elégíteni. István szabadidejében rendszeresen főz különböző rendezvényeken és versenyeken, amelyeken rendre eredményesen szerepel.

– *Hogyan kerültél kapcsolatba a tanyagondnoksággal?*

– Fiatalabb koromban sokszor segítettam a tanyákon élő beteg, idős embereknek. Később Csemő önkormányzata felismerte a külterületi lakosok problémáit, amelyre megoldást jelentett a tanyagondnoki szolgálat bevezetése. A pályázatra összesen öten jelentkezünk, s miután én lettem a befutó, 2003. június 1-jén munkába is állhattam.

– *Miként fogadták a külterületi lakosok a segítséged?*

– Viszonylag hamar elfogadtak, sokukat már korábbról ismertem. Akkoriban 20 olyan ellátottam volt, akikhez napi rendszerességgel jártam. Ez a szám mára lecsökkent 10-15-re, viszont nőtt azok száma, akik alkalmanként kérnek segítséget. Minden karácsonykor csomagot lepjük meg a 65 év feletti, külterületen élő időseket. Tavaly mintegy 500 csomagot osztottunk ki.

– *A tanyagondnoki szolgálatok nagy fejlődésen mentek keresztül az elmúlt évek alatt. Mit remélsz a jövőtől?*

– Bizakodva tekintek előre. Szerencsére a csemői szolgálat is bővült, jelenleg négyen járjuk a külterületet. Öt éven keresztül pályáztunk új gépjármű beszerzésére, amely végül 2009-ben sikerült is. Remélem, hogy a jövőben is lesznek hasonló pályázatok, nagy szükség lenne rá.

– *Milyen nehézségekkel találkozsz szembe magad a mindennapok során? Melyik részét kedveled legjobban a hivatásodnak?*

– A legnagyobb nehézséget a külterületi viszonyok jelentik. Nyáron a

nagy homok keseríti meg az életünket, télen a hó teszi járhatatlanná a dűlőutakat. A pszichés dolgokat is fontos megemlíteni: megviseli az embert, ha egy tanyán élőknek romlik az egészségi állapota, vagy meghal. Szintén előfordul, hogy a korral előjönnek problémák is. Néhányan nehezen kezelhetővé válnak, ezért nagyon oda kell figyelni a helyes kommunikációra és megfelelő hangnemre. Ha ki kellene emelni valamit, akkor számomra az a legjobb érzés, ha valakinek örömet tudok csempészni az életébe. Ezért is végzem ezt a munkát.

– *Minden tanyagondnoki szolgálat más és más. Mi jellemzi a csemőit?*

– A külterület nagysága önmagában is figyelemre méltó, amelyet 216 kilométer hosszan hálózna be a dűlőutak. Szerencsés helyzetben vagyok, mivel minden szállítást el tudok intézni szinte azonnal – köszönhetően a rugalmas feladatmegosztásnak. A másik három kollégám is nagy segítségemre van, mindenben számíthatunk egymásra. Ami talán egyedülálló, hogy két szociális gondozónő is kijár velünk a tanyavilágba. Az általuk megvalósított,

helyben nyújtott ápolási, betegellátási feladatok lefedik a teljes külterületet.

– *A tanyagondnoki hivatás mellett szabadidőben a főzéssel is foglalkozol. Honnan ez a szenvedély?*

– Azt hiszem ez velem született, már gyerekként is sokat sürgötem-forogtam otthon a konyhában. A hadseregben aztán szakács lettem, majd leszerelésem után eleinte kisebb, később egyre nagyobb rendezvényekre hívtak. Mostanában szerencsére sűrűn ölthetem magamra a kötényt, majd' minden hétvégén foglalt vagyok: a nyár elején jellemzően ballagásokra, de évente több fesztiválon, házassági évfordulón, lakodalmon és egyéb programokon is megfordulok.

– *Főzőversenyeken is részt szoktál venni. Milyen eredményekkel büszkélkedhetsz?*

– A csemői Toldi csapat szakácsaként egy országos főzőversenyt is nyertem, ahol 40 csapatból értünk el első helyezést. A tyúkpörkölt házi tanyonyával szinte az összes zsűrinél sikert arattam. Fontosnak tartom a jó szereplést, ezért igyekszem mindig felállni a dobogó valamelyik fokára. Idén három versenyen is megmértem magam, a Nyársapáton rendezett Lecsőfesztiválon harmadik, a ceglédi Laskafesztiválon második, és az anyáknapján csemői főzőversenyen pedig Aranykakas-díjat nyertem a helyi specialitásnak számító káposztás tyúkkal. Ezt a díjat egyébként 2010-ben is megszereztem.

– *Melyik ételt készíted el a legszívesebben? Mi a kedvenced?*

– Bármit szívesen elkészítek, de ha választani kell, akkor legyen a birka-pörkölt, csülkös pacal vagy pásztorlebbencs. A kedvenc ételeim között említeném meg a tárcsán sült ételeket, például a joghurtos tárcsás csirkét, erre nehezen tudok nemet mondani.

– *Mennyire egyeztethető össze a tanyagondnoki feladatok a főzéssel?*

– Első a szolgálat ellátása, az számomra kötelező érvényű, de műszak után van elég szabadidőm hódolni a főzés szenvedélyének is. Mindkettő fontos számomra, így kerek az életem.

K. Z. M.

Emlékek a füzetben

A hogyan nincs két egyforma település, és nincs két egyforma falu- illetve tanyagondnok, úgy nincs két egyformán működő szolgálat sem. Hiszen a település adottságai, az ott lakók igényei, és a falugondnok személye határozza meg az elvégzendő feladatokat. Ezért nem lehet egyforma munkaköri leírásunk, és nem volt könnyű feladat az egységes dokumentáció bevezetése sem. Vannak hasonló feladataink, de általában a szolgálatok nagyon sokszínűek. De amire mindig és mindenhol nagy igény van, az a beszélgetés. Az idős emberek nagyrészt egyedül, rokonaiktól távol élnek. Sokukat csak mi látogatjuk, mi hallgatjuk meg őket. Ilyen alkalmakkor szóba kerül a betegség, a család, az unokák, és felelevenednek régmúlt emlékek. Mesélnek a háborúról, a gyermekkorukról, az élet megpróbáltatásairól. A XXI. századi plázák és interaktív táblák világában nehéz elképzelnie egy mostani gyereknek, hogy alig három emberöltőnyivel ezelőtt palatáblára írtak az iskolában, boltba pedig csak élesztőért és petróleumért jártak.

Margit néni is gyakran mesélt az életéről nekem. A legutóbbi találkozásunkkor elővett egy vastag füzetet, melybe az évek alatt számára fontos dolgokat írta be. A családjában ki és mikor született, mikor kötötték be a vizet, mennyiért vette az új teatűzhelyet, a Bözsi nevű tehénnek mi volt a fülszáma, mikor ellette a kisborjút. Az apró bejegyzések között volt egy majdnem két oldalas rímbe szedett írás, melyet ő annyiszor olvasott már, hogy kívülről is el tudta volna mondani. A nővére írta, a gyermekkorukról szól. Elcsukló hangon felolvasta nekem.

Miközben hallgattam, láttam magam előtt a mezítláb szaladgáló gyerekeket, az aranyló búzatáblákat, a mi nagyszüleink gyerekkorát minden szépségével és nehézségeivel. Ezt az emléket lassan harminc éve őrzi a füzet. Én azt kívánom, hogy őrizze tovább a dédunokáknak és ükunokáknak is.

Nagy Zsoltné
Csárdaszállás

Fotó: Ujvári Sándor

A mi gyermekkorunk

*A mi gyermekkorunk nagyon nehéz volt,
A mi édesapánk egyszerű parasztember volt.
Két kezével kereste a betévő falatot,
Azért olykor a templomba is eljutott.
Kicsiny volt a tanyánk, de nekem nagyon kedves,
Akár merre jártam, sosem láttam szebbet.
Öten voltunk benne szerető testvérek,
Ahol édesanyánk féltve őrzött minket.
Ha megjött a szép tavasz, a gyönyörű napsugár,
Vidáman repdesett a sárga cserebogár.
Futottunk utána, fogtuk a markunkba,
Versenyben ki többet, boldogan számolva.
Kizöldült a kiskút, a fácán kukorékolt,
A Holt-Körösben esténként a sok béka kuruttyolt.
Tarka lepkék szálltak a vadvirágokra,
Kis tanyánk előtt kizöldült a két nagy diófa.
Bizony e szép emlék igen rövidke volt
Igen aprók voltunk, s jött a munka, ami nehéz volt.
Éhes volt a disznó, éhes volt a liba,
Nem volt idő vidám játszásokra.
Kérges lett a kezünk a kapa nyelétől,
Barna lett a bőrünk a nap melegétől.
Korán keltünk, korábban, mint a nap,
Későn feküdtünk le, későbben, mint a nap.
Hajnalban indultunk, ültünk a derékban
Húzta a két pejlő a fejét lógatva.
Vajon mit gondolnak merre is megyünk ma?
Mert a határba több fele várt a gazos kukorica.
Hosszú volt a nap, és igen-igen forró,
Nehéz volt a kapa és nagyon fárasztó.
Arattuk vidáman az aranyszínű búzát,
Mi szedtük a markot, édesapánk kaszált.
Ha leszállt az este, a holdvilág sütött,
Ballagtunk álmosan, s a szekér zörgött.
Édesapánk beszélt szentjános bogárról,
Ha néha megvillant, űzte szemünkből az álmot.
Mint madár a fészkebe mi is megpihentünk,
Másnap korán kelve mindent újra kezdtünk.
Aratásnak vége, behordtuk a búzát,
Porolt a cséplőgép, megtelt a sok új zsák.
Ünnep volt ez nálunk a családba,
Hál' istennek a kenyérünk bent van a kamrába.
De bizony egyszer csak szomorú, ami jött,
A ragyogó nap a mi kis tanyánkra olyan szépen nem sütött.
A könyörtelen sors egy sötét felhőt ráborított,
A mi jó édesanyánk minket fiatalon örökre itt hagyott.
Süthetett már a nap, többé nem volt olyan fényes,
Nem zöldellt úgy a gát, soha többé nem nyíltott úgy a vadvirág.
És jött a mostoha, ki nagyon kegyetlen volt,
Kinek a kezéből a kenyér keserű volt.
Kitől sokat szenvedett a család apraja,
Kiket fentről őrzött az árvák édesatyja.
És mi testvérek elindultunk és megyünk,
És haladunk a mi magunk útján,
Az egyiké rögzesebb, a másiké simább.*

Írta: Fekete mama
1985. I. hó 22-én

Gyógynövénytár

Levendula (Lavandula officinalis)

Népies neve: keskenylevelű levendula, orvosi levendula, szagos levendula.

A növény leírása: Az ajakosvirágúak (Labiatae) családjába tartozó, a Földközi-tenger vidékéről származó félcserje. Lilás virága kellemes, üde, illatos. Nálunk termesztik.

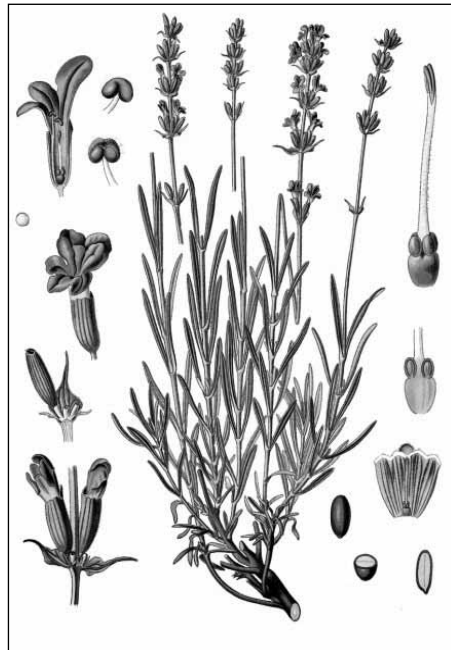
Hogyan gyűjtjük? A növény szagatott, vékony álfüzérben álló virágait hasznosítják. A kellemes illatú virágokat nyílássukkor a szákról leszededgetik, és megszárítják. Gyűjtési ideje június.

Mi van benne? Fő hatóanyaga a nagyon kellemes illatú illóolaj (linalool, linalil-acetát), de tartalmaz még flavonoidokat, cseranyagokat, kumarinokat is.

Mire jó? Teája idegnyugtató, görcsoldó hatású, de ismert fejfájás-csillapító, fertőtlenítő hatása is. A levendulavirágokat gyakran alkalmazzák nyugtalanság, alvászavarok, idegi alapú gyomor- és bélbántalmak kezelésére. Régóta használják rovarcsípések esetén is. Kiváló gyógyír reumás fájdalmak, idegzsába

kezelésére fürdő és bedörzsölőszer formájában. A levendulaolajat tartalmazó bőrápoló készítmények kisbabáknál is biztonsággal alkalmazhatók. Kellemes illóolaját előszeretettel használítja az illatszeripar.

Hogyan használjuk? **Tea:** 1 csésze forrásban lévő vízbe tegyünk 2 teáskanálnyi levendulavirágot, hagyjuk állni 5-10 percig, majd szűrjük le. Ízesíthetjük mézzel. **Kiváló nyugtató hatású gyógytea.** **Olaj:** 1 maréknyi szárított vagy friss virágot tegyünk jól zárható üvegbe és öntsünk hozzá negyed liter olíva olajat, majd tegyük napos, meleg helyre, és hagyjuk 3-4 napig érlelődni. Ezután szűrjük le, majd a kész olajat hűvös helyen tároljuk. A levendulaolajos masszázs enyhíti a reumás fájdalmakat, és oldja a feszültséget. **Fürdő:** Forrázzunk le 50 g levendulát 1 liter forrásban lévő vízzel, hagyjuk állni 10 percig, majd öntsük a fürdővízbe. A levendulás fürdő nyugtató és frissítő hatású egyben. **Tinktúra:** Álmatlanság esetén egy teáskanálnyi tinktúrát keverjünk el vízben, és igyuk meg. **Fűszerként:** Virágját ízesítőként lekvárba is belefőzhetjük.

Érdekesség: Az ókori görögök és rómaiak tisztító tulajdonságáért és illatáért kedvelték a levendulát. Szárított virágja általános rovarűző, leginkább molyok ellen szokták használni. Kertben más növény mellé ültetve elűzi a levéltetveket.

Jó tudni! Masszírozáshoz a nagy töménységű illóolajából 1-2 cseppet elegendő összekeverni egy evőkanál étolajjal. Illóolaját belsőleg csak orvosi utasításra szabad alkalmazni.

Könyvtárünnepe

A Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Katona József Könyvtára 15 éve költözött új épületbe. Az ünnepre meghívást kaptak a könyvtár együttműködő partnerei – köztük egyesületünk is. Nem véletlenül, hiszen számos alkalommal dolgoztunk már együtt. Egyesületünk a korábbi években többször is sikeres pályázatot nyújtott be a tanyavilágban élők – hangsúlyosan nők és a tanyán élőket segítő szakemberek – munkaerőpiaci érdekérvénye-

sítésének elősegítése, valamint életminőségük javítása céljából.

A Katona József Könyvtár számítástechnikai és internethasználati modul oktatásával vett részt az öt éve tartó közös munkában.

Ez a rugalmas, mégis precíz, pontos és megbízható partnerségi együttműködés példaértékű lehet valamennyi civil- és gazdálkodó szervezet számára, akik eredményeket kívánnak elérni.

A falugondnoki képzésen résztvevőkkel is megismertetjük a könyvtár munkáját, hogy a kistelepüléseken élő falu- és tanyagondnokok hatékonyan tudjanak segíteni az információszolgáltatásban. Konferenciákon és továbbképzéseken is gyakori az együttműködés: legyen szó az egész életen át tartó tanulásról vagy az Európai Unióról.

DUNA-TISZA KÖZI FALUGONDNOKI HÍRLEVÉL

Kiadja:

a Falugondnokok

Duna-Tisza Közi Egyesülete

e-mail: info@falugondnoksag.hu

honlap: www.falugondnoksag.hu

iroda: 6000 Kecskemét, Ipoly u. 1/A

Telefonszám:

06-76/507-543

Fax: 06-76/507-544

Szerkeszti:

Borzák Tibor, Csörsz Zelenák Katalin

Sümeгинé Ország Edit, Moiskó Csilla,

Tördelő: Almási László

Rajz: Vida Ágnes

Engedélyszám: 2.9/776-1/2006

Nyomda: Print 2000, Kecskemét

Megjelent a

támogatásával.